

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 28.05.2026

Vår ref.: 202506015-45 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Hafslund Magnora Sol AS – Begrunnelse for utredningsprogram for Kværnesmoa solkraftverk

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Tiltaket	3
2	NVEs behandling av meldingen	3
2.1	Innkomne merknader og kommentar fra tiltakshaver	3
3	NVEs vurdering av krav til utredninger	4
3.1	Beskrivelse av tiltaket	4
3.1.1	Beskrivelse av andre planer og lovverk	4
3.1.2	Nettilknytning	4
3.2	Virkninger for miljø og samfunn	5
3.2.1	Landskap	5
3.2.2	Kulturminner	5
3.2.3	Friluftsliv	6
3.2.4	Lysrefleksjon	7
3.2.5	Naturmangfold	7
3.2.6	Samfunnssikkerhet og naturfare	8
3.2.7	Vassdrag	9
3.2.8	Vann- og grunnforurensning	10
3.2.9	Klima	11

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3.2.10 Landbruk	11
3.2.11 Lokalt og regionalt næringsliv	11
3.2.12 Annen infrastruktur	12
4 Oppsummering	13
Vedlegg A – Oversikt over mottatte høringsinnspill	14
Innspill og kommentarer	14

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

1 Innledning

I dette notatet presenterer NVE begrunnelsen for et utredningsprogram som i dag er fastsatt for Kværnesmoa solkraftverk. Bakgrunnsnotatet inneholder NVEs vurderinger og innkomne merknader og tar utgangspunkt i meldingen fra Hafslund Magnora Sol AS lagt frem 04.03.2025. Dette bakgrunnsnotatet skal leses i sammenheng med det fastsatte utredningsprogrammet, som er oversendt samtidig.

1.1 Tiltaket

NVE mottok 04.03.2025 melding om Kværnesmoa solkraftverk. En melding er et tidlig varsel om et mulig energiprojekt, i dette tilfelle et solkraftverk. Formålet med meldingen er både en tidlig varsling og å legge grunnlaget for hvilke virkninger som skal utredes før tiltakshaver søker konsesjon for tiltaket etter energiloven. Meldingen inneholder en beskrivelse av prosjektet og et forslag til hva som skal utredes.

Det fremgår av meldingen at Kværnesmoa solkraftverk er planlagt med en installert effekt på 151 MWp og en forventet årlig produksjon på 136 GWh.

For mer utfyllende informasjon om tiltaket, se meldingen som ligger tilgjengelig på sakens nettside: www.nve.no/21581/A.

2 NVEs behandling av meldingen

NVE sendte meldingen på høring i brev av 26.05.2025, med frist for merknader satt til 22.08.2025.

Høringen av meldingen ble kunngjort i to innrykk i Østlendingen og Norsk lysingsblad. NVE besluttet at det ikke var nødvendig å gjennomføre møte med kommunale og regionale myndigheter og folkemøte i saken tilknyttet melding.

2.1 Innkomne merknader og kommentar fra tiltakshaver

NVE mottok totalt 26 høringsuttalelser til meldingen. En oversikt over mottatte høringsinnspill kan finnes i vedlegg A til dette dokumentet. Hafslund Magnora Sol AS har kommentert høringsuttalelsene i brev av 15.10.2025.

I NVEs vurderinger under har vi gjengitt de delene av høringsuttalelsene som er relevante i vår vurdering av krav til utredningsprogrammet. Innspill om utredningspunkter som allerede er omfattet av tiltakshavers forslag til utredningsprogram vil ikke gjengis. Vi gjengir kun de delene av innspillene som omhandler konkrete forslag til utredningskrav. Generell bakgrunnsinformasjon og synspunkter på om prosjektet bør gjennomføres omtales ikke her. Det samme gjelder forslag til utforming av tiltaket og generell prosjektutvikling.

Selv om innspill nevnt over ikke omtales i forbindelse med fastsetting av utredningsprogrammet, oppfordres tiltakshaver til å ta alle mottatte merknader i betraktning i forbindelse med videre prosjektutvikling og utforming av en eventuell konsesjonssøknad. Dersom det søkes om konsesjon, vil saken bli sendt ut på en ny høring. I en eventuell høring av konsesjonssøknad ønsker vi innspill til om kunnskapsgrunnlaget er godt nok, hvorvidt tiltaket bør realiseres og eventuelle avbøtende tiltak.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

Utredningsprogrammet er en arbeidsbeskrivelse på det som skal utredes før det kan søkes om konsesjon etter energiloven. Utredningsprogrammet dekker utredningskravene som normalt kreves i samsvar med forskrift om konsekvensutredninger og energiloven.

Vi informerer om at utredningsprogrammet i denne saken har utgangspunkt i [NVEs digitale veileder for solkraftverk](#). NVE viser til veileder for utfyllende informasjon om utredningstematikk.

3.1 Beskrivelse av tiltaket

3.1.1 Beskrivelse av andre planer og lovverk

Rendalen kommune skriver at kommunestyret vedtok Kommuneplanens arealdel 2025-2035 i møte 19.06.2025. I ny arealplan er området satt av til fremtidig solcellepark. Kommunen legger til at det også ligger en hensynssone landskap (H550) i ytterkanten av området avsatt til solkraftverket. Sonen skal sikre mulig tursti, skjerming for innsyn fra elva Mistra, og sikre at det avsettes tilstrekkelig vegetasjonsskjerm. De skriver at detaljreguleringen og utredningen av området vil avgjøre hvor bred denne sonen skal være. Kommunen mener det er viktig at denne hensynssonen ivaretas gjennom videre utredninger.

Motvind Innlandet ønsker at det skal utredes for alternative lokaliseringer, som takflater eller industriområder.

Hafslund kommenterer at vedtatt hensynssone (H550) ligger inne i planene for Kværnesmoa solkraftverk, og er beskrevet og illustrert i meldingens kap. 9.1. Hafslund kommenterer videre at å utrede alternative lokaliseringer for Kværnesmoa solkraftverk, mener Hafslund går utenfor rammene av hva som kan og bør inngå i et utredningsprogram. Hafslund skriver at de i meldingens kap. 3 har gitt en begrunnelse for den valgte lokaliseringen, og i kap. 6 har beskrevet kommunale og andre planer. Hafslund legger til at de planlegger å utdype disse temaene i konsesjonssøknaden.

NVE har i utredningsprogrammet fastsatt at tiltakshaver skal beskrive forholdet til andre planer, hvorav kommunale og regionale planer skal inngå. I henhold til fastsatt utredningsprogram skal tiltakshaver også redegjøre for valg av areal. NVE fastslår at tiltakshaver er ansvarlig for prosjektutforming, og at NVE er pliktig til å ta mottatte meldinger til behandling. En melding om solkraftverk må behandles på grunnlag av detaljene som er beskrevet i meldingen. NVE ber ikke om utredning av alternativer som krever areal som ikke disponeres av tiltakshaveren.

3.1.2 Nettilknytning

Statnett skriver at tiltaket vil være søknadspliktig etter systemansvarsforskriften, fos §14. De skriver videre at anleggenes funksjonsegenskaper er gjenstand for offentlig rettslig vedtak av systemansvarlig iht. forskrift om systemansvaret §14. De opplyser i den forbindelse at anleggene ikke tillates idriftsatt uten slikt vedtak, ref. veiledning gitt på deres nettsider.

Hafslund kommenterer at de vil følge opp innspill om søknadsplikt etter fos §14, og informerer i den forbindelse om at de vil starte funksjonalitetsprosessen tidlig etter Statnett sine anbefalinger.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

I NVEs standard utredningsprogram, skal tiltakshaver beskrive tiltaket i tråd med NVEs søknadsveileder. Vi forutsetter at Hafslund tar kontakt med Statnett knyttet til deres høringsinnspill.

3.2 Virkninger for miljø og samfunn

3.2.1 Landskap

Rendalen kommune skriver at fjernvirkning i områder der solkraftverket kan være synlig er et viktig tema som bør belyses, og skriver i den sammenheng at det ikke kun må fokuseres på områder innenfor 0 – 5 km, men inkludere områder/ topper lenger unna. Kommunen trekker frem ulike ståsteder i kommunen som de mener tiltaket må visualiseres fra, særlig områder med bebyggelse, slik som Renåfjellet og Ås gård, samt viktige turmål som Ottlaugkampen og Vardhammeren.

Flere høringsparter og naboer skriver at tiltaket vil skape visuell forurensning i landskapet, og at de vil medføre konsekvenser for de som bor der, driver med jakt, fiske og friluftsliv. Anne Gry Celius skriver at tiltaket vil påvirke hvor attraktiv Rendalen vil fremstå for turister, som igjen kan resultere i potensielt tap av arbeidsplasser. Anne Caroline Eklund mener at solkraftverket med høy sannsynlighet vil bli synlig fra blant annet Fuggdalen naturreservat, Renåfjellet hyttefelt, Stortjønna og boligområder langs hele vestsiden. Motvind Innlandet ber om at det blir utført en grundig vurdering av områdets verdi som geologisk referansepunkt og potensielt verneverdig landskap.

I NVEs standard utredningsprogram er det fastsatt at virkninger for landskap skal vurderes, og at det skal utarbeides visualiseringer der tiltaket kan bli synlig, som gir et representativt inntrykk av tiltakets visuelle virkninger. Dette gjelder også virkninger utenfor det enkelte planområdet, og andre tema som friluftsliv. På bakgrunn av høringsinnspillene har NVE lagt til krav i utredningsprogrammet om at vurderinger av virkninger og ev. visualiseringer av solkraftverket sett fra Renåfjellet, Ås gård, Ottlaugkampen, Vardhammeren, Fuggdalen naturreservat og Stortjønna, som mottatt innspill om.

3.2.2 Kulturminner

Sametinget skriver at historiske og arkeologiske kilder viser at den samiske befolkningen i tidligere tider strakk seg sør for dagens reinbeitedistrikter. På bakgrunn av dette mener Sametinget at det er mulighet for ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i Rendalen utover de som allerede er registrert. De ber om at dette hensyntas i den videre prosessen. Sametinget informerer også om at alle samiske minner fra 1917 eller eldre er automatisk fredet ifølge kulturminneloven §4 andre ledd, samt at det ikke er tillatt å skade eller å skjemme et automatisk fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rund kulturminner, jf. kulturminneloven §§3 og 6.

Innlandet fylkeskommune skriver at det er påvist 7 automatisk freda kulturminner, alle kullgroper. Fem av kullgropene ligger innenfor det gjeldende planområdet, mens to av kullgropene ligger umiddelbart utenfor. Fylkeskommunen vurderer det som ikke nødvendig å foreta arkeologisk registrering innenfor det utvidete arealet, men at det kan bli aktuelt å gjøre en kontrollregistrering med tilstandsvurdering av de tidligere registrerte kullgropene.

Fylkeskommunen legger til at de vil ta stilling til i hvilken grad det kan bli konflikt mellom tiltaksområder og kulturminner med tanke på om kulturminner i området kan bevares eller blir

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

søkt frigitt gjennom dispensasjon fra kulturminneloven. Disse problemstillingene må avklares senere i prosessen.

Nina og Tommy Nygård skriver at det ligger flere dyregraver, kjent som fangstgraver, der solkraftverket er meldt. De skriver at disse dyregravene regnes som fornminner, og er ifølge norsk lov fredet.

Hafslund kommenterer at de vil ta kontakt med fylkeskommunen for nødvendige avklaringer om de automatisk fredete kulturminnene.

NVE har fastsatt en rekke krav til utredninger av virkninger for kulturminner, blant annet vurdere potensial for funn av automatisk fredete kulturminner og vise dette på verdi kartet. NVEs standardkrav er at tiltakshaver skal avklare med kulturminnemyndighetene om det skal gjennomføres §9-undersøkelser som en del av konsekvensutredningen. I dette tilfellet har fylkeskommunen angitt at det kan være behov for kontrollregistreringer. NVE beholder derfor dette punktet, selv om fylkeskommunen har uttalt at det ikke er behov for arkeologiske registreringer. NVE legger til grunn at Hafslund avklarer behov for kontrollregistrering med tilstandsvurdering av de tidligere registrerte kullgropene med fylkeskommunen. Under metode skal tiltakshaver i samiske områder supplere utredningskravene med samisk tro og tradisjon og samiske immaterielle kulturminner.

3.2.3 Friluftsliv

Rendalen kommune skriver at kommunen gjennomførte en kartlegging og verdisetting av friluftsliv i 2015, som er beskrevet i Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2018 – 2022. Kommunen skriver i den forbindelse at området er registrert som Nærturterreng, med verdi som svært viktig friluftsområde, og mener dette kunnskapsgrunnlaget må legges til grunn i videre utredninger.

Anna Caroline Eklund trekker frem at området brukes hyppig til friluftslivsaktiviteter, samt at området er et av få turområder i Rendalen som er lett tilgjengelig også for mennesker med bevegelsesbegrensninger. Høringsparten mener at det ikke vil være mulig å gjøre avbøtende tiltak, og skriver at innbyggerne vil miste områder for friluftaktiviteter dersom solkraftverket bygges. Flere naboer trekker også frem at naturinngrep vil medføre konsekvenser for naturopplevelsene i kommunen.

Anne Gry Celius skriver at anlegget vil få store, negative miljøvirkninger både fysisk og visuelt. Tiltaket vil være synlig for alle som beveger seg i landskapet i forbindelse med jakt, fiske og friluftsliv, og mener at dette vil endre hvor attraktiv Rendalen vil fremstå for turister, som igjen vil medføre potensielt tap av arbeidsplasser.

I NVEs standard utredningsprogram er det fastsatt at virkninger for friluftsliv skal utredes. Det er standardkrav for alle tema i utredningsprogrammet at virkningene av alle deler av solkraftverket skal utredes, jf. kap. 1. Under metode skal eventuell ny verdisetting av friluftsområder bygge på eksisterende kommunal kartlegging. Manglende dekning skal så langt som mulig koordineres med kommunen. NVE forutsetter at Hafslund tar kontakt med kommunen i henhold til kunnskapsgrunnlag om friluftsliv.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3.2.4 Lysrefleksjon

Rendalen kommune forutsetter at lysrefleksjon blir utredet mot bebyggelse som har direkte innsyn mot anlegget.

Hafslund kommenterer at det vil være svært lite bebyggelse som får direkte innsyn til anlegget. Et aktuelt avbøtende tiltak kan være vegetasjonsbuffer.

I utredningsprogrammet er det fastsatt krav om at virkninger for tredjepart, som naboer, brukere av friluftsområdet og landskapsverdier, skal utredes i forbindelse med lysrefleksjon, behovet for avbøtende tiltak skal vurderes. Etter NVEs syn dekker utredningsprogrammet kravet til kommunen om utredning av lysrefleksjon.

3.2.5 Naturmangfold

Rendalen kommune ønsker at det sees på muligheter for å sette igjen høgstubber i området for det biologiske mangfoldet. Kommunen skriver at det er viktig at området ikke blir flatehogd/ ryddet før det foreligger detaljerte byggeplaner. Dette for å unngå hogst i områder der vegetasjonen kunne vært beholdt. Kommunen trekker frem kap. 4.8 Arealbruk og biologisk mangfold og kommenterer at det er ønskelig at det lages en skjøtelsesplan for å få en helhetlig og langsiktig skjøtsel av området. Ved etablering av blomstereng og annen vegetasjon er det viktig at det brukes stedeegne arter, og skriver at det da må utredes for hvilke arter som det kan legges til rette for.

Rendalen kommune skriver videre at det er gjort flere registreringer av en sensitiv art i nærområdet, og at det derfor må utredes hvordan denne arten kan bli påvirket av solkraftverket.

Kommunen trekker også frem at området er registrert i Norges geologiske undersøkelse (NGU) sin oversikt over geologisk arv. Området består av den mest storartede avsetningen av iselvgrus i Rendalen, og henviser til informasjon om området på NGU sine nettsider.

Motvind Innlandet ber om vurdering av konsekvenser for hygrometriske forhold, vannveier og biotoper, da enorme områder må ryddes og vegetasjon fjernes.

Mattilsynet skriver at virkningen av solkraftverket vil vedvare ut over livsløpet til solkraftverket. Effekten kan også forsterke seg over tid ved sperring av vilttrekk, fjerning av beiteområder og viktige habitater. Mattilsynet forutsetter at utredningsprogrammet må dekke nærliggende/tilgrensede områder, samt at nærliggende/ tilgrensede områder må følges opp i solkraftverkets levetid for å kartlegge effekter og behov for avbøtende tiltak. Mattilsynet legger til at ved nærhet til vei og/eller jernbane må det tas kontakt med Statens vegvesen og/eller Bane NOR for å vurdere/avklare behov for avbøtende tiltak mot viltpåkjørslar.

Østsida Viltstellområde SA skriver at tiltaket planlegges innenfor deres areal som er en del av vinterbeiteområdet for elg. Vintertrekk i deres områder varierer mellom 150 til 300 dyr årlig, som utgjør en stor belastning på furuskogen. De skriver at det ble etablert TRÅ for å bedre kunne forvalte elgstammen i hele års leveområder, som har resultert i en noe lavere elgstamme, men ikke redusert nok til å kunne forynge furu. De skriver at et inngjerdet område på 1700 daa vil forverre situasjonen, og at det kan risikere at flere dyr går lenger nordover eller velger å holde seg sør for Mistra elv. De ber om at avbøtende tiltak i forhold til dette tas med i konsekvensutredningen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Hafslund kommenterer at dersom Kværnesmoa solkraftverk får konsesjon, vil ett av vilkårene være at tiltakshaver utarbeider en detaljplan for solkraftverket. Detaljplanen vil inneholde en konkretisering av utbyggingsplanene innenfor de rakkene som er gitt i konsesjonen. Anleggsarbeid i planområdet med bl.a. hogst/ rydding av planområdet kan ikke starte før detaljplanen er godkjent av NVE. Detaljplanen vil bl.a. inneholde en langsiktig skjøtselsplan for solkraftverket i driftsperioden og det er lagt til grunn at det skal brukes stedegne arter i blomstereng/blomstrende vegetasjon.

Til Mattilsynets høringsinnspill kommenterer Hafslund at utredningene vil dekke både plan- og influensområdet, og at når konsekvensutredningen er gjennomført, vil det foreligge et godt kunnskapsgrunnlag. Dersom Kværnesmoa solkraftverk får konsesjon kan NVE vurdere å stille vilkår om at det skal legges fram en plan for oppfølging av solkraftverket og nærliggende områder i detaljplanen. Hafslund kommenterer videre at Kværnesmoa solkraftverk ligger langt unna nærmeste jernbanelinje, og har registrert at verken fylkeskommunen eller Statens vegvesen tar opp tema om viltpåkjørslar i sine høringsuttalelser.

Til Østsida Viltstellområde SA kommenterer Hafslund at de omtaler problemstillingen i meldingen, og skriver at temaet vil bli grundig utredet og at mulige avbøtende tiltak vil bli presentert i konsesjonssøknaden. Mulig avbøtende tiltak kan være en viltkorridor gjennom solkraftverket.

Hafslund kommenterer at de planlegger å legge til rette for biologisk mangfold ved å gjennomføre naturtiltak i alle deres solkraftverk, som beskrives nærmere i meldingen. Hafslund understreker at kunnskap om hvilke tiltak som vil være egnet for Kværnesmoa solkraftverk vil innhentes gjennom konsekvensutredningen. Listen over naturtiltak er ikke uttømmende, og mulighetene for å etablere områder med kvitkrull er noe Hafslund vil vurdere nærmere. Hafslund skriver videre at det heller ikke kan utelukkes at deler av planområdet må utelates fra utbygging slik at noen habitater for kvitkrull ikke blir berørt. Det kan skje hvis f.eks. konsekvensutredningen finner arealer i planområdet med stor naturverdi eller hvis ytterligere arbeid med teknisk design finner at utbyggingen innenfor et areal medfører for store terrenginngrep.

I NVEs standard utredningsprogram er det fastsatt at virkninger for naturmangfold skal utredes. Tiltakshaver skal blant annet gjennomføre kartlegging av naturtyper i planområdet, og aktuelle traseer for adkomstvei, samt vurdere hvordan tiltaket kan påvirke naturtyper i planområdet og aktuelle traseer for adkomstvei. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen skal beskrives.

Under fagtema 9. Dyreliv i NVEs standard utredningsprogram skal tiltakshaver blant annet beskrive områdets verdi som økologisk funksjonsområdet for hjortevilt, herunder elg, og vurdere hvordan tiltaket kan påvirke hjortevilt. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen skal beskrives. Dersom det finnes spesielle lokaliteter som bør ivaretas, skal dette fremgå av vurderingene. NVE støtter seg til Rendalen kommunes høringsinnspill, og ber om at tiltakshaver tar kontakt med kommunen for mer informasjon knyttet til den sensitive arten i nærområdet, og hvordan denne arten kan bli påvirket av tiltaket.

3.2.6 Samfunnssikkerhet og naturfare

Statsforvalteren i Innlandet skriver at det er positivt at det legges opp til å utarbeide risiko- og sårbarhetsanalyse i konsekvensutredningen. De anbefaler at analysen utarbeides i tråd med

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

metoden som er beskrevet i veileder Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging som ble utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap i 2017. De stiller krav om at risiko- og sårbarhetsanalyser for kommunale arealplaner utarbeides slik det er beskrevet i denne veilederen. Statsforvalteren legger til at i tillegg til temaene som er nevnt i utredningsprogrammet, bør også naturfare som flom etc., samt fare for sabotasje o.l. tas med i analysen.

Fylkeskommunen i Innlandet skriver at endret arealbruk vil endre avrenningen i området og mener det er viktig at konsekvenser av overvann og avrenning til omkringliggende vannforekomster utredes.

Statens vegvesen skriver at trafikksikkerheten må ivaretas ved transport i forbindelse med anleggsarbeid. De legger til at blendingsfare til offentlig vegnett må utredes.

Nabo Nina og Tommy Nygård skriver at slik veiene og bruene er konstruert i dag, vil tiltaket ikke være fysisk gjennomførbart. Høringsparten uttrykker bekymring for Kvernesmoveien som brukes daglig som skolevei, og er bekymret for økt trafikk og typen trafikk som vil passere på bakgrunn av at deres hjem ligger tett på veien. De oppfordrer til å bevare tryggheten til naboer og lokalbefolkningen på veien.

Hafslund kommenterer at det planlegges for at ROS-analysen gjennomføres i tråd med metoden beskrevet i DSBs veileder Samfunnssikkerhets i kommunens arealplanlegging. Analysen vil bl.a. omfatte fare for flom og sabotasje. Flomfaren vil også utredes under fagtema om naturfare.

Hafslund kommenterer til Nina og Tommy Nygård at de har forståelse for bekymringen om økt trafikk på Kvernesmoveien. De kommenterer at økt trafikk på denne veien eventuelt vil skje i byggeperioden av solkraftverket, men med implementering av relevante anleggsprosedyrer og sikkerhetstiltak forventer de at myke trafikanter blir hensyntatt. I driftsfasen vil trafikk til og fra solkraftverket være minimal.

I NVEs standard utredningsprogram er det fastsatt at samfunnssikkerhet og naturfare skal utredes. Tiltakshaver skal blant annet vurdere om flom, skred og overvann kan medføre fare, eller uakseptable konsekvenser for anlegger, og vurdere og etablering og plassering av anlegget kan medføre forhøyet risiko for folk og samfunn, som følge av flom, skred og overvann. Behovet for risikoreduserende tiltak skal vurderes. Utredningene bør også gjennomføres i tråd med gjeldende veileder for risiko- og sårbarhetsanalyser i planlegging etter plan- og bygningsloven utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

3.2.7 Vassdrag

Mattilsynet skriver at ifølge NVE sitt kart over nedbørsfelt (REGINE) vil solkraftverket ha avrenning mot elven Mistra, som er kjent for sin genetiske unike stamme av storørret. De skriver at NVE sine utredningspunkter bare kommer til anvendelse når tiltaksområdet kommer i berøring med vassdraget, og at avskoging og planering av tiltaksområdet vil kunne gi effekt og avrenning utenfor planområdet. Mattilsynet forutsetter på bakgrunn av dette at tiltakshaver utreder vassdrag. De legger til at utredningene bør innbefatte miljøet i bekker, elver og eventuelle tjern, som vann fra solkraftverket har avrenning til kartlegges grundig, med tanke på vannmiljø og vannkvalitet. De må vurderes behov for eventuelle avbøtende tiltak med tanke på vannmiljø og vannlevende fisk og dyr.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Innlandet fylkeskommune skriver at endret arealbruk vil endre avrenningen i området og mener det er viktig at konsekvenser av overvann og avrenning til omkringliggende vannforekomster utredes. Fylkeskommunen trekker også frem at meldingen tar opp en alternativ adkomstvei, med avkjøring fra Engerdalsveien og med ny bru over Mistra. Fylkeskommunen skriver i den forbindelse av Mistra inngår i verneplan for vassdrag, og har god økologisk tilstand og en særegen storørrestamme. DE mener det derfor er viktig at det ikke gjennomføres tiltak som kan forringe miljøtilstanden og elvas økologiske funksjon. Med tanke på vannmiljø og negativ påvirkning på Mistra oppfordrer fylkeskommunen til at det velges et alternativ som i minst mulig grad påvirker vassdraget.

Hafslund mener utredningskrav som følger av NVEs veiledning er tilstrekkelig. Hafslund kommenterer videre at dersom tiltaket får konsesjon, kan NVE vurdere om det skal framlegges i detaljplan en fagkyndig vurdering av faren for overflateavrenning, og tiltak for å hindre avrenning til omkringliggende terreng og vassdrag i anleggs- og driftsperioden.

I utredningsprogrammet har NVE fastsatt at virkninger for vassdrag skal utredes, herunder virkninger for vannmiljø. Dette gjelder også for planlegg til solkraftverket, som adkomstvei. Tiltakshaver skal også vurdere behovet for avbøtende tiltak i anleggs- og/eller driftsfasen, og beskrive aktuelle tiltak.

3.2.8 Vann- og grunnforurensning

Rendalen kommune skriver at selv om solkraft er en type energiproduksjon med lite potensial for forurensning inneholder tilhørende trafostasjoner olje. Det er ønskelig fra kommunens side at eventuelle lekkasjer fra trafoene som etableres og konsekvenser rundt dette utredes. Det er i tillegg viktig at det kartlegges vannforsyning til omkringliggende bebyggelse da dette stort sett er privat, sånn at disse ikke blir negativt påvirket.

Mattilsynet trekker også frem at kunnskapsgrunnlaget om effekten av solkraftverk vil ha i omgivelsene er mangelfull, samt for dårlig til å kunne fastslå at solkraft er en type energiproduksjon med lite potensial for forurensning. Mattilsynet forutsetter at hydrogeolog fastsetter influensområde/ risiko for grunnforurensning og sannsynlighet for forurensning av eventuelle vannkilder, samt at avrenning fra planområdet og risiko for forurensning av vannkilder og vassdrag vurderes av kompetente personer.

Hafslund kommenterer at alle fagtema vil bli utredet i henhold til anerkjent og gjeldende metodikk, og at feltundersøkelser og utredninger vil bli utført av personer med faglig relevant kompetanse. Hafslund er enig i at solkraftverk har lite potensial for forurensning, og at risikoelementene kan møtes med avbøtende tiltak. Hafslund foreslår derfor å følge NVEs veiledning, som bl.a. stiller krav om at sannsynligheten for forurensning og virkninger for vannmiljø skal vurderes. Hafslund viser også til at det skal utarbeides en ROS-analyse, som vil vurdere risiko og anbefalte risikoreduserende tiltak om hendelser knyttet til bl.a. utslipp og forurensning til grunn.

I utredningsprogrammet har NVE fastsatt av virkninger for vann- og grunnforurensning skal utredes, herunder behovet for avbøtende tiltak i anleggs- og/eller driftsfasen, og beskrive aktuelle tiltak. Tiltakshaver skal også vurder sannsynligheten for forurensning og virkninger for vannmiljø.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3.2.9 Klima

Statsforvalteren i Innlandet ønsker at utredningsprogrammet inkluderer tiltaksbeskrivelser for bruk av hogstavfall/ GROT fra rydding av området til bioenergiproduksjon, og løsninger for bruk av mest mulig klimanøytrale materialer. Statsforvalteren legger til at de ønsker at det gjennomføres klimagassutslipp-beregninger knyttet til nettilknytning, grunnarbeider, bygge- og anleggstiltak, og til produksjon, transport, montasje av solcelleanlegg. For teknisk utstyr ber de om at det beregnes klimagassutslipp fra råvareuttak, produksjon, transport og byggearbeider. De ber om at utslipp sammenlignes med både norsk og europeisk kraftmiks.

Motvind Innlandet ønsker at det skal vurderes om prosjektet gir reell klimanytte, sett opp mot naturtap og karbonlagring. De legger til at de ønsker at konsekvensutredningen skal inkludere en livsløpsanalyse av CO₂-utslipp.

Hafslund kommenterer at de foreslår å utrede virkningene for Kværnesmoa solkraftverk i henhold til NVEs veileder, som viser til anerkjent og gjeldene metodikk i Miljødirektoratets KU-veileder, M-1941. Hafslund skriver at de har ambisjoner om bruk av elektriske anleggskjøretøy og maskiner dersom det er tilgjengelig og økonomisk bærekraftig på byggestarts tidspunktet. Hafslund legger til at det er planlagt at utredningen om klima vil sammenligne klimaeffekten med både europeisk og norsk kraftmiks.

I NVEs standard utredningsprogram har vi fastsatt at virkninger for klima skal utredes. Det er satt krav om utredning av utslipp knyttet til både arealbruk, anleggsarbeid og materialbruk, og utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter gjeldende KU-veileder fra Miljødirektoratet og Riksantikvaren.

3.2.10 Landbruk

Rendalen kommune trekker frem at det i melding med forslag til utredningsprogram er skrevet om samdrift med beitedyr. Kommunen skriver i den sammenheng at de mener det er viktig å se behovet i sammenheng med aktive drivere i kommunen, og vurdere mulighetene i samråd med disse. Kommunen legger til at det pr. dags dato er ingen besetninger med sau på/i nærheten av Kværnesmoa, og mener at dersom dette skal brukes som tiltak er det viktig at behovet og mulighetene for samdrift utredes i samråd med landbruket i kommunen.

I NVEs standard utredningsprogram er det krav om å vurdere virkninger for jord- og skogbruk og annen landbruksaktivitet, herunder beiteareal. Under metode skal tiltakshaver ta kontakt med landbruksmyndighetene i kommunen for vurdering av tiltakets mulige virkninger for landbruk. NVE forutsetter at tiltakshaver tar kontakt med kommunen for å vurdere behov og mulighet for samdrift i samråd med landbruket i kommunen.

3.2.11 Lokalt og regionalt næringsliv

Norsk Moseprodukter AS skriver at de er en av Rendalens største bedrifter, og en svært viktig bedrift i Rendalsamfunnet. De skriver at de har drevet med høsting og produksjon av kvitkrull i snart 40 år, som er en begerlav som er en symbiose mellom sopp og alge. De mener at nedbygging av området vil gjøre det vanskelig for kvitkrullen å re-etablere seg som vil føre til at det vil være vanskelig for dem å benytte seg av høsting av råvarer til deres produksjon. De legger til at kvitkrullen er svært sensitiv for inngrep av denne type og i denne størrelsesorden.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Hafslund kommenterer at de ønsker åpen dialog med Norske Moseprodukter AS i det videre arbeidet med Kværnesmoa solkraftverk. De skriver at de planlegger å legge til rette for biologisk mangfold ved å gjennomføre naturtiltak i alle deres solkraftverk. Kunnskap om hvilke tiltak som vil være egnet i Kværnesmoa solkraftverk vil innhentes gjennom konsekvensutredningen. Listen over naturtiltak er ikke uttømmende, og mulighetene for å etablere områder med kvitkrull er noe Hafslund vil vurdere nærmere. Hafslund skriver videre at det heller ikke kan utelukkes at deler av planområdet må utelates fra utbygging slik at noen habitater for kvitkrull ikke blir berørt.

I henhold til NVEs standard utredningsprogram skal tiltakshaver vurdere hvordan tiltaket kan påvirke lokalt og regionalt næringsliv. Tiltakshaver skal også jf. kap. 3.7. Naturtyper beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen. Dersom det finnes spesielle områder som bør ivaretas, skal dette fremgå av vurderingene. Etter vårt syn dekker NVEs standard utredningsprogram høringsinnspillet fra Norsk Moseprodukter AS.

3.2.12 Annen infrastruktur

Statens vegvesen skriver at sannsynlig adkomst til solkraftverket vil være fra kommunal vei Kverneshovevegen som igjen tar av fra fv. 2012 og fv. 30. De beskriver videre at riksveier ikke vil bli berørt, men at trafikksikkerheten må ivaretas ved transport i forbindelse med anleggsarbeidet. Statens vegvesen legger til at blendingsfare til offentlig veinett må utredes.

Innlandet fylkeskommune skriver at det gjennom utredningsprogrammet må gjøres tilstrekkelige fagkyndige vei-, trafikk- og trafikksikkerhetsmessige vurderinger, spesielt knyttet til anleggsfasen. Fylkeskommunen skriver at transporten knyttet til etablering av solkraftverk må forholde seg til gjeldende bruksklasse for fylkesveinettet. Fylkeskommunen opplyser også om at fagverksbru har en høydebegrensning på 4 meter og brukslast på T8/40, brua kan ikke benyttes av kjøretøy som er tyngre enn brukslasten.

Fylkeskommune skriver videre at dersom alternativ adkomstvei med å anlegge ny vei fra sør, med avkjøring fra fylkesvei 217 velges, må behov for oppgradering av krysset med fv. 217 avklares med fylkeskommunen. Fylkeskommunen skriver at de forventer at tiltakshaver forholder seg til annet lovverk som for eksempel vegloven, og innhenter nødvendige tillatelser i forbindelse med eventuelle tiltak ved og langs fylkesveien. Fylkeskommunen påpeker at alle tiltak som berører fylkesvei skal ha utforming i henhold til vegnormalen; Statens vegvesens håndbok N100 «Veg- og gateutforming», og byggeplan skal godkjennes av samferdselsavdelingen i fylkeskommunen. De legger til at det må søkes fylkeskommunen om gravetillatelse ved behov for nærføring og kryssing av fylkesvei.

Når det gjelder risiko for blanding langs offentlig veinett skriver fylkeskommunen at det er viktig at tiltaket ikke gir negativ påvirkning for trafikantene. Ved behov må det gjennomføres tiltak som forhindrer refleksjon.

Hafslund kommenterer at det i dag finnes omfattende dokumentasjon som viser at refleksjon og blendingsfare fra solcellepaneler er ekstremt lav, og spesielt fra sørvendte solcellemoduler overflatebehandlet med anti-refleksjon som er planlagt brukt i Kværnesmoa solkraftverk. Hafslund kommentere videre at Kværnesmoa solkraftverk vil på det nærmeste ligge over 300 meter fra en fylkesvei, og på grunn av skog og terrengforhold mellom vei og planområdet vil blendingsfaren være tilnærmet ikke-eksisterende.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Etter NVEs fastsatte utredningsprogram skal tiltakshaver blant annet vurdere om tiltaket kan medføre virkninger for veitrafikk. NVE krever i metodebeskrivelsen at tiltakshaver skal kontakte Statens vegvesen og fylkeskommunen for en vurdering av tiltakets mulige virkninger for veitrafikk. Når det gjelder høringsinnspill knyttet til blendingsfare, er dette dekket av fagtema 3.5 lysrefleksjon, der tiltakshaver blant annet skal vurdere om lysrefleksjon fra anlegget kan ha virkninger på sikkerhet for veitrafikk, og vurdere behovet for avbøtende tiltak og beskrive aktuelle tiltak. Etter vårt syn dekker NVEs standard utredningsprogram høringsinnspillene til Statens Vegvesen og fylkeskommunen på dette punktet.

4 Oppsummering

På bakgrunn av melding med forslag til utredningsprogram fra Hafslund Magnora Sol AS, innkomne merknader og egne vurderinger, har NVE fastsatt et utredningsprogram for den planlagte byggingen av Kværnesmoa solkraftverk, som er oversendt samtidig som dette bakgrunnsnotatet.

NVE understreker at informasjonen som kommer frem i en søknad etter energiloven med tilhørende utredninger basert på dette utredningsprogrammet, sammen med annen saksrelevant informasjon, vil utgjøre beslutningsgrunnlaget for NVEs konsesjonsavgjørelse sammen med de høringsinnspill vi mottar gjennom den offentlige høringen.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Vedlegg A – Oversikt over mottatte høringsinnspill

Under følger en oversikt over mottatte høringsinnspill og kommentarer til meldingen. Uttalelser og kommentarer i sin helhet kan finnes via offentlig postjournal for saken på [elnnnsyn](#)¹.

Innspill og kommentarer

Høringspart	Dato	Dokumentnr.
Rådet for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne (REF) i Rendalen	22.06.2025	17
Mattilsynet	25.06.2025	18
Sametinget	13.06.2025	19
Rendalen kommune	01.07.2025	20
Forsvarsbygg	15.07.2025	21
Statens vegvesen	01.08.2025	22
Sputneset Gjestegaard	08.08.2025	23
Østsida Viltstellområde SA	08.08.2025	24
Motvind Innlandet	14.08.2025	25
Hilde Nygård	17.08.2025	26
Solveig Aunsmo	18.08.2025	27
Norske Moseprodukter AS	19.08.2025	28
Per Kristian Aasbrenn	19.08.2025	29
Brynhild Bergset Ørstavik	19.08.2025	30
Anne Øverstad Ask	19.08.2025	31
Olav Jenssveen	20.08.2025	32
Storsjøsenderet Åkrestrømmen AS	21.08.2025	33
Renåfjellet Velforening	22.08.2025	34
Anna Caroline Eklund	22.08.2025	35
Michael Anthony Sheard	22.08.2025	36
Anne Gry Celius	22.08.2025	37
Statsforvalteren i Innlandet	22.08.2025	38
Nina Kværnes	22.08.2025	39
Sosialistisk Venstreparti Rendalen	22.08.2025	40
Statnett	22.08.2025	41
Innlandet fylkeskommune	28.08.2025	42

¹ [elnnnsyn - Hafslund Magnora Sol AS - Kværnesmoa solkraftverk - Rendalen kommune, Innlandet – 2025/6015 – Norges vassdrags- og energidirektorat](#)

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Med hilsen

Martin Windju
seniorrådgiver

Tiril Stubberud Hagen
konsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

HAFSLUND MAGNORA SOL AS
HAFSLUND MAGNORA SOL AS - Markus Aasen

Kopimottakerliste:

Rådet for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne (REF) i Rendalen - Elin Sandbakken
Hilde Nygård
Nina Kværnæs
BirdLife Hedmark
DNT Nord-Østerdal
Fortidsminneforeningen i Hedmark
Klive AS
Naturvernforbundet i Innlandet/ Sisdajve
Nord-Østerdalen Lokallag

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Norsk Botanisk forening
Pilegrimsnettverket for Østerdalsleden
Åkerstrømmen Vel
Ytre Rendal JFF - Arne Midtskogen
Rendalen Bondelag - Gunn Randi Finstad
Rendalen Bondelag
NJFF Hedmark - Nils Olav Øverby
Rendalen idrettslag - Nina Haarseth
Glommen Mjosen Skog i Midt-Østerdalen - Ole Sollien
NAtur og Ungdom Innlandet - Per Midthun
STATENS VEGVESEN
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
STATNETT SF
Meteorologisk institutt
FORNYBAR NORGE
NORGES NATURVERNFORBUND
Forsvarsbygg
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
Norges Miljøvernforbund
Energidepartementet
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Birdlife Norge
Luftfartstilsynet
Norskog
Sabima Samarbeidsrådet For Biologisk Mangfold
Sametinget / Samediggi
AVINOR AS
Mattilsynet
NHO Reiseliv
Zero Emission Resource Organisation AS
RENDALEN KOMMUNE
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV INNLANDET
Norges Skogeierforbund
Norsk solenergiforening
Midt-Hedmark Brann og Redningsvesen
Landbruksdirektoratet
NVE region øst
Norsk Luftambulans AS
Norges Televisjon AS
Norsk Friluftsliv
NORGES LUFTSPORTFORBUND
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
MOTVIND NORGE
INNLANDET FYLKESKOMMUNE
OFFSHORE NORGE AS
SOLVEIG AUNSMO

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

MOTVIND INNLANDET
NHO LUFTFART
SPUTNESSET GJESTEGAARD
ØSTSIDA VILTSTELLOMRÅDE SA
NORSKE MOSEPRODUKTER AS
PER KRISTIAN AASBRENN
BRYNHILD BERGSET ØRSTAVIK
ANNE ØVERSTAD ASK
OLAV JENSSVEEN
STORSJØSEENTERET ÅKRESTRØMMEN AS
STORSJØSEENTERET ÅKRESTRØMMEN AS - JAN NORDENG
RENÅFJELLET VELFORENING
ANNA CAROLINE EKLUND
MICHAEL ANTHONY SHEARD
ANNE GRY CELIUS
RENDALEN SV - SOSIALISTISK VENSTREPARTI